

Inatsisissatut siunnersummut oqaaseqaatit

Siunnersummut oqaaseqaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

Ilinniartut ineqarfii pillugit Inatsisartut Inatsisaanni nr. 42, 12. december 2019-imeersumi § 1, imm. 1 naapertorlugu ilinniartut ineqarfii utaqqiisaasumik attartortitaapput, taakkulu tamanna pillugu ilinniartut avataaneersut ilinniarnerminnut atatillugu ineqarnissamik pisariaqartitsisut qinnuteqareernerisigut Namminersorlutik Oqartussanit tunniunneqartarput.

Ilinniartut ineqarfii pillugit inatsimmi § 2-mi aalajangersarneqarpoq piumasaqaatit Inatsisartut inatsisaanni kapitali 2-mi aalajangersarneqartut naammassineqarsimappata ilinniartut ineqarfii ilinniarneq tamakkerlugu tunniunneqarsinnaasut. Piumasaqaataasunut ilaasut ataaseq tassaavoq, ilinniartoq ilinniarfeqarfimmi akuerisaasimanissa ilinniakkamillu ilinniagaqarnersiuteqarfiusinnaasumi imaluunniit ilinniakkami Naalakkersuisut ilinniagaqarnersiuteqarfiusinnaasumi allami akuerisaanni, ilinniakkamik ingerlatsisumut, tak. Ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut inatsisaat. Tamanna Ilinniartut ineqarfiit pillugit Inatsimmi § 4, imm 1, nr. 3-mi aalajangersagaavoq. Soorlu takuneqarsinnaasoq ilinniakkamik ingerlataqarnissamut piumasaqaat ilanngunneqarsimavoq.

Tassungalu atatillugu siunnersuummi § 4, imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq ilinniartut ineqarfiannik tunineqarnissamut pisinnaatitaaffik atorunnaassasoq imm. 1-impi piumasaqaat ataaseq arlallilluunniit naammassineqarunnaarpata. Tamanna aamma § 4, imm. 1, nr. 3-mi ilinniakkamik ingerlataqarnissamut piumasaqaammut atuuppoq.

§ 38-mi aalajangersarneqarpoq ilinniarneq ilinniarfimminnerluunniit naammassineqarpata unitsinneqarpataluunniit ilinniartut ineqarfiini najugalimmut attartornermut isumaqatigiissut Naalakkersuisut atorunnaarsissagaat. Ilanngullugulu aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq tassunga atatillugu ilinniarnermi ingerlatanut peqataaneq ajorneq ilinniarnerup unitsinneratut isigineqassasoq, sooruttaarlu sulinngiffeqarnerit, soorlu erninermi sulinngiffeqarneq, aqqutigalugit ilinniarnermik unitsitsigallarnerit ilinniarnermik unitsitsinertut isigineqartut, taamaalineranik aamma ilinniartut ineqarfiini najugaqarnissamut pisinnaatitaaffik unitsinneqartussaammat. Tassani takuneqarsinnaavoq erninermi sulinngiffeqarneq ilinniarnermik unitsitsinertut isigineqarmat, taamaasillunilu ilinniakkaniq ingerlataqanngitsutut isigineqarluni.

Naalakkersuisulli kissaatigigaluarpaat ilinniartut erninermut atatillugu sulinngiffeqartut sulinngiffeqarnerup nalaani ilinniartut ineqarfiini najugaqannarsinnaanissaat. Tamatuma kingunerisaanik ilinniartut ineqarfii pillugit inatsisip allangortinnissaa pisariaqartutut isigineqarsimavoq, taamatullu periarfissaqarneq piviusunngorsinnaalerpoq.

Naalakkersuisut ilinniartut ilinniarnerminni tunngavissanik toqqisisimanartunik pitsaasunillu atugassaqartinnissaasa qulakteernissaannik Naalakkersuisut kissaateqarnerat allannguinermut pingaarnertut tunngavilersuutaavoq. Tamanna aamma ilinniartut ineqarnikkut atugassarititaannut atuuppoq. Taamaammallu erninermut atatillugu sulinngiffeqarnermi ilinniartut ineqarfianni najugaqaannarsinnaanermut periarfissaq ilinniartup ilinniakkamik naammassinnissinnaanissaanut periarfissanik tapersersuissaaq.

Ilinniartut ilaat naartugaluarlutik, ernereeraluarlutik meeravissiartaareeraluarlutiluunniit ilinniarnissamik kissaateqartarput ingerlaannarusullutillu, ilaallu sulinngiffeqarusuttarlutik. Naalakkersuisullu ilinniartut naartunermut, erninermut meeravissiartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqarnissamik kissaateqartut imminnut ajortumik sunniuteqartinngikkaluarlugu taamaaliorstinnaanerisa qulakteernissaat pingaartutut isigivaat.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingarnerit

a) Inatsisit atuuttut

Sulinngiffeqarnermut atatillugu, tassunga erninermi sulinngiffeqartarneq ilanngullugu, ilinniartut ineqarfianniiginnarnissaq pillugu apeqqummut tunngatillugu tamanna ilinniartut ineqarfii pilligit inatsimmi § 38, imm. 1-imi malittarisassiuunneqarpoq. Tamatumani aalajangersarneqarpoq ernereernerup kingorna sulinngiffeqarneq ilinniakkap unitsiinnarneranik isigineqartartoq, taamaalilluni ilinniartoq ernereernerup kingorna ilinniakkaminik sulinngiffeqartoq ilinniakkaminik ingerlatsiunnaartarmat taamatullu ilinniartut ineqarfii ni ineqarnissamut periarfissaqarunnaassalluni. Inatsisini atuuttuni oqaaseq erninermi sulinngiffeqarneq atorneqarpoq.

Naartuneq, ernineq meeravissiartaarnerlu

Siunnersuummi oqariartaaseq sulinngiffeqarneq naartunermut, erninermut meeravissiartaarnermullu atatillugu atorneqarpoq, tassami Naartunermut, erninermut meeravissiartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 5, 19. november 2020-meersumi (Erninermut inatsit) taamatut killiliineq taagummi atorneqarpoq. Taamaasillunilu pisuni tamani Erninermut Inatsimmut ilaasuni ilinniartut ineqarfii sa pigiinnarnissaannut pisinnaatitaaffiup qulakteernissaa siunertarineqarpoq.

Erninermut inatsimmi § 1-imi naartunermut, erninermut meeravissiartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqarsinnaanermut pisinnaatitaaffik aalajangersarneqarpoq. Tamatuma saniatigut § 11, imm. 1-imi aalajangersarneqarluni periarfissinneqarpoq kommunalbestyrelsip angajoqqaarsiat arlaata meeqqamik ilaqtariinnut inissiiviusartunut inissinneqartup tiguneranut atatillugu sulinngiffeqarnissap akuerinissaanik aalajangiisinnaasoq. Taamaalsoqarnerani taamatut pisoqarsimatillugu siunnersuut naapertorlugu ilinniartut ineqarfiat pigiinnarneqarsinnaavoq.

Erninermut inatsimmitaaq sulinngiffeqarnerit qanoq sivisutigisumik anaanaasumit ataataasumiillu imaluunniit anaanaaqataasumiit meeravissiataartumiillu ingerlanneqarsinnaanerannut malittarisassat aalajangersaaffigineqarput.

Ilinniartut Erninermut Inatsit naapertorlugu sulinngiffeqartut tassunga peqatigitillugu sulinngiffeqarnerup nalaani ilinniarnerniit sulinngiffeqarnissamik akuerineqarsinnaapput. Ilinniartoqarfik sulinngiffeqarnissap sivisussusissaanik aalajangiisussaq piffissamik Erninermut Inatsit naapertorlugu sulinngiffeqarsinnaanerup sivisussusaanik sivisunerusumik nalinginnaasumik akuersisarpoq. Tamatumunnga pissutaavoq ilinniartoq semesterip qiteqqunnerani aallaqqaataaniit aallarteqqittariaqartartussaammat. Siunnersuut imatut suliaavoq ilinniartut ineqarfiata pigiinnarnissaanut pisinnaatitaaffik piffissaq ilinniartoqarfiup aalajangersaaffigisimasa tamakkerlugu pigiinnarneqarsinnaassasoq, taamaattoq sivisunerpaaamik qaammatini 12-ini.

Erninermut Inatsimmi § 19, imm. 1-imi aamma aalajangersarneqarpoq sulinngiffeqarneq unitsinneqarpat sulinngiffeqarfissap sinnera atorunnaassasoq. Imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq sulinngiffeqarneq unitsinneqartutut isigineqassasoq sulineq ilinniarnerluunniit angajoqqaajusup aappaatassunga atatillugu sulinngiffeqarnermik aallartitsinngitsoq aallarteqqinnejqarsimappata imaluunniit aallartinneqarsimappata, matumani immikkorluinnaq pisut pineqarsimanngippata. Feeriarneq aamma sulinngiffeqartitsinermik atorunnaarsitsisarpoq.

Erninermut Inatsimmi § 40, imm. 1-imi aamma aalajangersarneqarpoq inuk Inatsisartut Inatsisaat manna malillugu piffissani sulinngiffeqarfiusuni sulinnginnermiluunniit erninermi ullormusiaqarnissamut pisinnaatitaaffeqartoq, matumani pineqartoq:

- 1) sulinngiffeqarnissamut sulinnginnissamulluunniit pisinnaatitaaffeqarneq pillugu kapitali 1-imi piumasaqaammik naammassinnissimappat,
- 2) sulinnginnissap sulinngiffeqarnissalluunniit aallartinnera sioqqullugu sapaatip akunnerini 13-ini kingullerni suliffinnut attuumassuteqarsimappat, namminersortutut inuussutissarsiuteqarsimappat imaluunniit ilinniarnermik ingerlataqarsimappat, aamma
- 3) piffissami ullormusiaqarnissamut qinnuteqarfiusumi ullormusianut taarsiullugu isertitaqarsimanngippat.

Erninermut Inatsimmi § 50-imi ilinniartup ullormusiaqarsinnaaneranut tunngatillugu aalajangersarneqarpoq: "Ilinniartoq ilinniarnermut peqataanngitsoq sulinngiffeqartorluunniit, matumani peqataannginnerup sulinngiffeqarnerulluunniit nalaani ilinniagaqarnersiutinik, suliffimmik misiliinermi tapiissutinut imaluunniit suliffimmik misiliinermi akissarsianut pisinnaatitaaffeqanngitsoq, ullormusianik ilinniagaqarnersiutini, suliffimmik misiliinermi tapiissutini imaluunniit suliffimmik misiliinermi akissarsiani aningaasanut naapertuuttunik pisinnaatitaaffeqassaaq, taakkununngalu ilaassaaq meeqqamat pilersuinissamut pisussaaffimmut tapeq. Tapiissutit Meeqyanut akilersuutit pillugit inatsisit qaqugukkulluunniit atuuttut naapertorlugit nalinginnaasumik tapermut naapertuupput."

Ilinniagaqarnersiutit

Ilinniagaqarnermik ingerlatsineq Ilinniagaqarnersiutit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 19. juli 2017-imeersumi § 10-mi (Ilinniagaqarnersiutinut nalunaarut) nassuiarneqarpoq. Tassani atuarneqarsinnaavoq ilinniagaqarnermik ingerlatsineq imatut paasineqassasoq, ilinniartup ilinniagaqarnerup ingerlanissaanut malittarisassat naapertorlugit

ilinniarnermik aammalu misilitsinnernut soraarummeernernullu piumasarineqartunik malinnissasoq, suialiissutinik tunniussisassasoq, takkuttussaatitaanermik piumasaqaammik malinninnissaq il.il., imaluunniit misilitsinnerni soraarummeernernilu peqataannginnissamik nalunaarneq takkutinngitsoornerluunniit ilinniarfimmit akuerineqarpat. Aalajangersakkami imm. 3 naapertorlugu ilinniagaqarnermi ilinniarfimmut pinngitsoorani takkuttariaqarfiumngitsumi ilinniarnermi ilinniartoq qaammatit 12-t sinnerlugit kinguaattoorsimanngippat ilinniagaqartutut isigineqassaaq.

Ilinniagaqarnersiutinut nalunaarummi ilanngullugu § 9, imm. 1-imi atuarneqarsinnaavoq ilinniartoq sulinngiffeqartoq, tassunga erninermi sulinngiffeqarneq ilanngullugu, ilinniagaqarnersiutinik pisinnaanngitsoq, kisiannili ilinniartoq erninermi sulinngiffeqartoq immikkut ikorsiissutinik pisinnaatitaasooq. Tamannalu nangillugu ilinniagaqarnersiutinut nalunaarummi § 38-mi erseqqissumik aalajangersagaavoq ilinniartoq erninermi sulinngiffeqartoq erninermi sulinngiffeqarnerup aallartinneranut atatillugu ilaquattat Nunatsinni najugarisaannut qaninnermut akiliutsilluni feriarsinnaanera, erninermilu sulinngiffeqarneq naappat illoqarfimmut ilinniarfigisamut uternissaa, akuerineqarsinnaasoq.

Tamatuma saniatigut tamanna pillugu ilinniagaqarnersiutinut nalunaarummi § 24-mi malittarisassat naapertorlugit naartunermut erninermullu atatillugu immikkut qiortakkamik tunineqarnissamut periarfissaq pillugu ilinniagaqarnersiutinut nalunaarummi malittarisassani naartunerit erninerillu nalaanni ilinniartut ilinniarnerminnik ingerlatsiinnarsinnaanerat naammassinnissinnaanerallu pitsasumik periarfissinneqarpoq.

Erninermulli inatsiseqartitsinermi erninermi sulinngiffeqarsinnaatitaaneq aalajangersaaffigineqarpoq, oqallisigineqarsinnaavorlu ilinniartut ineqarfii pillugit inatsisini malittarisassat erninermi sulinngiffeqarnissamut atatillugu ilinniartut ineqarfiannik peqaannarsinnaannginneq pisinnaatitaaffimmut tassunga unioqqutitsinerussanersoq, tamannami sulinngiffeqarnissamik ajornarerulersitsimmat. Ilinniarnermilu tapiissutinut malittarisassat aqqutigalugit immikkut qiorsineq atorlugu ilinniarnernik ingerlatsiinnarnissamut peqatigitillugu kajumissuseqalersitsiniartarneq sulinngiffeqarnissamut pisinnaatitaaffeqarneq pillugu tunngavagineqartumut akerliusinnaanertut isigineqarsinnaavoq. Peqatigitilluguli ilisimasariaqarpoq kikkut tamarmik sulinngiffeqarnissamik kissaateqarneq ajormata, taakkununngalu tunngatillugu ilinniarnerit ingerlatiinnarnissaannut naammassinissaannullu naapertuutumik iliornertut isigineqarsinnaammatt.

Erninermut inatsisini ataqtigiiitoqarnissaanut tunngatillugu ilanngullugu oqaatigineqassaaq ilinniagaqarnersiutinik tigusisarnermiit erninerup nalaani ullormusianik tigusisalernissami aningaasatigut sunniutissaqanngimmat, tassami erninermi ullormusiat ilinniagaqarnersiutinut, suliffimmik misiliinermi akissarsianut imaluunniit suliffimmik misiliinermi tapinut, meeqqanut tapit ilanngullugit, ilinniagaqartup tigusartarigallagaanut aammalu meerartaamut meeqqamut immikkut tapinut naapertuutuummata.

Ilinniagaqarnersiutinut malittarisassani qiortaasarneq

Ilinniarnermut tapiissuteqartarnermut inatsit ilinniartunut Namminersorlutik Oqartussanit ilinniagaqarnersiutnik pisinnaanermut piumasaqaatinik naammassinnittunut qiorartakkamik 82-inik qiugassartalinnik peqartoqarsinnaanera ilinniartunut periarfissiivoq. Qiorartagaq taanna tamakkiisoq tunngaviatigut qaammatini 82-ini ilinniagaqarnersiutnik pisinnaanermut naapertuuppoq. Tamatuma saniatigut taaneqareersutut ernisoqarsimassappat meeravissiartaartoqarsimappalluunniit qiorsinissanik allanik akuersissuteqartoqarsinnaavoq, taamaaliornikkut arnaasoq qiorsinissanik 7-inik immikkut tunineqarnissamik pisinnaatitaaffeqassamat, taakkulu qaammatini 7-ini ilinniagaqarnersiuteqarsinnaanermut naapertuupput, ataataasorlu qiorsinissanik 3-nik pisinnaatitaaffeqarluni.

b) Siunnersuut

Soorlu aallaqaasiummi taaneqareersoq siunnersuummi ilinniartut erninermi sulinngiffeqartut sulinngiffeqarnerup nalaani ilinniartut ineqarfii najugaqaannarsinnaanerisa qulakeernissaa siunertarineqarpoq.

Ilinniartut ineqarfii pillugit inatsimmi § 4, imm. 1, nr. 3-mi ilinniakkamik ingerlataqarnissaq pillugu piumasaqaat imm. 5-itut nutaatut allanngortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, taamaaliornikkut ilinniartoq naartunermut, erninermut meeravissiartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqarsimappat, taamaattoq sivisunerpaamik qaammatini 12-ini, atuukkunnaarsinnaassamat.

Kiisalu inatsimmi § 38, imm. 1-imi taaguusersuut "amigartumik ilinniarnermik ingerlatsineq" peerneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Tamanna ilinniartut ineqarfii pillugit inatsimmi § 4, imm. 1, nr. 3-p allanngortinneranut imm. 5-imullu nutaamut siunnersuutigineqartumut tunngasutut isigineqassaaq.

2.2 Danskit inatsiseqartitsinerannut atassuteqarneq

Kalaallit ilinniartut Danmarkimi ilinniagallit Danmarkimi ilinniartut ineqarfii najugaqarsinnaanerannut tunngatillugu danskit malittarisassaannut ilaapput. Ilinniartut ineqarfii pillugit inatsit taamaasilluni Ilinniartut ineqarfii pillugit Inatsisip allanngortinnissaata kalaallit ilinniartut Danmarkimi ilinniartillutik ilinniartut ineqarfii niissinnaanerannut atorneqartannginnissaanut aamma siunnersutaavoq. Taamaammallu naartunermut, erninermut meeravissiartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqarsinnaanermut tunngatillugu assigiinngitsumik suliaqartoqarsinnaavoq, matuman Nunatsinni ilinniarterup nalaani sulinngiffeqartarnermut tunngatillugu Danmarkimi ilinniarnermut ilaasumik tamanna Danmarkimi ingerlanneqarsimappat. Assinganik tamanna ilinniarnernut Nunatta Danmarkillu avataanni ingerlanneqartunut atuuppoq.

Ilinniartut ineqarfii pillugit inatsimmik Danmarkimi atuisoqanngilaq. Ilaatigullu ilinniartut ineqarfii ataasiakkaani najugaqarsinnaanerit pillugit ileqqoreqqusat aqqutigalugit immikkut malittarisassanik aalajangersaasoqarsimavoq, soorlu ilinniartut ineqarfii najugaqarfigisinnaanerannut piumasaqaatit. Tamaat isigissagaanni pingarnertut malittarisassaavoq Danmarkimi ilinniakkanki sammisaqarnissaq ilinniartut ineqarfii niinnissamut piumasaqaataasoq. Assersuutigalugu naartunermut, erninermut meeravissiartaarnermullu atatillugu unitsitsinerit

sulinngiffeqarnerilluunniit ilinniartut ineqarfiini najugaqarsinnaanerup annaaneranik kinguneqartussaapput. Taamaakkaluartoq ilinniartut ineqarfiini najugaqaannarnissamut immikkut akuersissuteqartoqarnissa qinnutigineqarsinnaavoq, taannalu ilinniartut ineqarfiinut aqutsisuni imminnut pigisuni ataasiakkaani suliarineqassaaq. Ilanngullugulu ilinniarnerup sivisussusiani ukioq ataaseq ilanngullugu ilinniartut ineqarfiini taamaallaat najugaqarsinnaanermut amerlanertigut malittarisassat atuutsinneqartarpot.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissat

Siunnersuut immini pisortanut aningaasartuuteqarnerulernermik sunniuteqassanngitsoq nalilerneqarpoq. Kisiannili siunnersuutip akuersissutigineratigut ilinniartut ineqarfiisa pisinnaasaannut tatisimanninnerulertoqartussaammat ilinniartut ineqarfiisa massakkut pisinnaasaasa iluanni pisariaqartitsinermik tamakkiisumik matussusiisinnaanngitsunut ilinniartut ineqarfiinut qinnuteqaatinut arlalinnut itigartitsisoqarsinnaasassaaq.

Taamaammallu nunarput tamakkerlugu ilinniartut ineqarfiisa inissaqartitsinerat killeqarpoq. Ilinniartut ineqarfiini massakkut inissat pioreersut saniatigut kontumi pingarnermi, 40.90.15 Ilinniartut inissaannik attartorneq, ilinniartut ineqarfiini inissanik allanik attartornissamut 2021-mi 13,5 mio. kr.-ninik immikkoortitsisoqarsimavoq. Naallu ilinniartut ineqarfiini inissat attartornissaannut aningaasanik allanik tunniussisoqarsimagaluartoq 1. juli 2021 aallartiffagalugu aningaasassaaruttoqarpoq, taamaammallu ilinniartunut ilinniartut ineqarfiinut qinnuteqartunut itigartitsisoqareersimavoq. Tassunga atatillugu paasissutissiissutigineqassaaq ilinniartut ineqarfiini killeqartumik inissaqartitsineq pissutaalluni ilinniartunut 90-120-nut ilinniartut ineqarfiinut qinnuteqarsimasunut ukiut tamaasa itigartitsisoqartarpot.

Ilanngullugulu taaneqassaaq ilinniarnissamut periafissanik nutaanik pilersitsisarneq ilutigalugu illoqarfinni ilinniarfiusuni ataasiakkaani ilinniartut ineqarfiinik pisariaqartitsisoqarpoq. Taamatut pisariaqartitsisoqarnera tunngavigalugu Naalakkersuisut 2019-imi ilinniartut ineqarfiinut immikkoortunut pilersaarummik suliaqarsimapput, tassani ilinniartoqarfinni ilinniartunut ineqarfianittunngortussanut siniffissanik pisariaqartitsineq misissuiffigineqarsimalluni. Ilinniartut ineqarfiinut immikkoortunut pilersaarutit inernerisa kingunerisaannik Naalakkersuisut illoqarfinni ilinniartoqarfiusuni ilinniartut ineqarfiinik assigiaanik sanaartortitsillutik aallartissimapput.

4. Inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniutissat

Inuussutissarsiutinik ingerlatalinnut sunniuteqartoqarnavianngitsoq nalilerneqarpoq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissuunissaannut sunniutissat

Siunnersuut avatangiisinut pinngortitamullu sunniuteqartussaangitsutut nalilerneqarpoq. Angajoqqaat meerarlu inoorlaaq sulinngiffeqarnerup nalaani ilinniartut ineqarfiini najugaqaannarsinnaanerisigut toqqisisimancerulerlutilu atugarissaarnerulerluttussaammata siunnersuut inuit peqqissuunissaannut tunngatillugu pitsasuussasoq nalilerneqarpoq.

6. Innuttaasunut kingunerisassat

Ilinniartunut ilinniartut ineqarfiini najugaqareersunut tunngatillugu naartunermut, erninermut meeravissiartaarnermullu atatillugu ilinniartut ineqarfiini najugaqaannarnissamut tamanna iluaquataasinnaavoq.

Ilinniartut sulinngiffeqarnerup nalaani inissiamik allamik nassaarniarnissamut nukinnik atuissanngillat, soorluttaarlu pissutsit allat, soorlu ulluunerani paaqqinnittarfimmut utaqqisut allattorsimaffiannut allatsittarnerit, oqinnerulersussaassasut, matumani ilinniartoq illoqarfimmil ilinniartoqarfimmilereersimappat, taamaasillunilu ilinniarneq aallartitsinnagu meeqqamut paarsisoqarnissaata periarfissap qulakkeernissaanut periarfissaqarsimappat.

Ilooqarfinni ilinniartoqarfiusuni amerlanerni ilinniartut ineqarfiinik amigaateqartoqareerpoq aammalu naartunermut, erninermut meeravissiartaanermullu atatillugu sulinngiffeqarnerup nalaani ilinniartut ineqarfiini najugaqaannarsinnaaneq ilinniartut ineqarfiini inissanut suli tatisimanninnerulersitsissaaq. Taamaammallu inissat naammattut pigineqarsimanngippata ilinniartut nutaat aallartittut ilinniartut ineqarfiinik tunineqarsinnaasut ikinnerulersussaapput. Matumanili naartuneq, ernineq meeravissiartaarnerluunniit pissutigalugit ilinniarnernut peqataannginneq pissutigalugu ilinniartut ineqarfiinit anisinneqartartut ikittuinnaapput. Sulinngiffeqarnerulli nalaani ilinniartut ineqarfiini najugaqaannarnissamut periarfissaqarneq amerlanerit periarfissamik taassuminnga toqqaanissaannik kinguneqarumaartoq naatsorsuutigisariaqarpoq.

Ilanngullugulu naatsorsuutigisariaqarpoq ilinniartut ineqarfiini meeqqat inoorlaat nipiliorttsisarnerussasut, taamaasillutilu ilinniartut ineqarfiini najugalinnut allanut akornusersuutaasinnaalerlutik.

7. Sunniutissat allat pingaarutillit

Siunnersuut allanik malunnaatilinnik sunniuteqarnavianngitsoq nalilerneqarpoq.

8. Oqartussaasut suleqatigiiffiillu il.il. tusarniaavigineqarnerat

Siunnersuut piffissami 2021-mi 5. novemberimiit 10. decemberip tungaanut tusarniaanernut isaaffikkut pissarsiarineqarsinnaasimavoq, tusarniaanermullu peqataasunut nassiunneqarsimalluni, takuuq ilanngussaq 2.

Aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut

Siunnersuummi § 1, nr. 1-ip kingunerisaanik ilinniarnermi ingerlatsinissamut piumasaqaammut siunnersuummi § 1, nr. 2 aqqutigalugu aalajangersaaffigineqartumut innersuussuteqarnerup ilanngunnissaa tulluartutut isigineqarpoq.

Nr. 2-mut

Ilinniartoq naartunermut, erninermut meeravissiartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqarsimappat, taamaattoq sivisunerpaaqik qaammatini 12-ini, § 4, imm. 1, nr. 3-mi ilinniarnermi ingerlatsinissamut piumasaqaat aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq.

Ilinniartutut ilinniartut ineqarfiini inissamik tunniussisoqarsimappat aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq malillugu erninermut, naartunermut meeravissiartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqartoqarsimatillugu ilinniartut ineqarfiini najugaq pigiinnarneqarsinnaavoq.

Ilinniartut ineqarfiini inissiaq tigummiinnarniaraanni naartunermi, erninermi meeravissiartaarnermilu sulinngiffeqarnissaq ilinniarfimmit uppernarsarneqartariaqarpoq. Ilinniartut ineqarfiini inissiaq piffissami sulinngiffeqarnissatut akuerineqartumi tigummineqarsinnaavoq, sivisunerpaaqilli qaammatini 12-ini. Tamatumunnga pissutaasoq tassaavoq ilinniartut ataasiakkaat ilinniakkaminnik nangitseqqinnissaminnut periarfissaqarnissaat eqqarsaatigineqarsimammat, tamannalu nalinginnaasumik semesterip aallartinneraniissaq taamaattumillu ilinniariup sulinngiffeqarfissatut sivisussusissaannut naleqqussagaalluni, taamaattumik tamanna naartunermi, erninermi meeravissiartaarnermilu sulinngiffeqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut assingusariaqanngilaq.

Aalajangersagaq taanna erninermut, naartunermut meeravissiartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqarnermi ilinniartut ineqarfiini najugarisamik peqaannarnissamik tunngaviliivoq.

Aalajangersagaq tamanna ilaqtariinnut inissiaq aqqutigalugu inissiamik anginermik pisinnaalernissamut tunngaviliinngilaq, tamannalu ilinniartut ineqarfii pillugit inatsimmi atuuttumi § 17, imm. 2-mi malittarisassiuunneqarpoq, tassanilu atuarneqarsinnaavoq "Ilinniartut ineqarfiini najugalik ilinniartut ineqarfiata aalajangersimasumik angissusissaanut isikkuanullu piumasaqarsinnaanngitsaq..." Tamanna pillugu qinnuteqartoqareerneratigut ilinniartut ineqarfiini inissiamik anginerusumik tunniussisoqartarnera ilinniakkat aallartinneranni ilinniartut ineqarfiini inissat qassiunersut apeqqutaasarput.

Nr. 3-mut

Siunnersuummi § 1, nr. 2-mi §-imik allanngortitsinerup kingunerisaanik sunniutissanut allanngortitsineq matumanii pineqarpoq.

§ 38, imm. 1-ip nutaamik oqaasertaliinikkut aalajangersakkami uniffik kingulleq atorunnaarpoq. Taanna imatut oqaasertaqarpoq: "Ilanniakkamik ingerlataqannginneq uunga tunngatillugu ilinniakkamik taamaatisisimanertut isigineqarpooq soorluttaaq sulinngiffeqarneq tassunga ilanngullugu erninermut atatillugu sulinngiffeqarnernut atatillugu ilinniakkamik unitsitsigallarnerit ilinniakkamik unitsitsinertut isigineqartut, tassungalu atatillugu imm. 2 naapertorlugu kollegiami najugaqarsinnaatitaanerit taamaatittarput."

Siunnersummi § 1, nr. 2-mi aalajangersarneqarpoq ilinniartoq naartunermut, erninermut meeravissiartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqarsimappat, taamaattoq sivisunerpaaamik qaammatini 12-ini, ilinniakkamik ingerlataqarnissaq pillugu § 4, imm. 1, nr. 3-mi piumasaqaat atuutissanngitsoq. Sulinngiffeqarnissamut tassungarpiaq peqatigitillugu ilinniakkamik ingerlataqarnissamut nalinginnaasumik piumasaqaat matumanit aalajangiusimaneqassammat erseqqissaaffigineqarpoq. Taamaattoqarmallu erninermi sulinngiffeqarnissaq aqqutigalugu unitsitsigallarnerit amigartumik ilinniakkanut peqataannginnertut isigineqarnerat aalajangersaaffigissallugu pisariaqartinneqarunnaarpoq.

Qanoq ilineranilu ilinniartoq ilinniakkanut ingerlatsisutut isigineqassanersoq ilinniagaqarnersiutinut inatsisini malittarisassani aamma taaneqarpoq. Taamaammat nalilerneqarpoq siunnersummi § 1, nr. 2-p kingunerisaanik pisut sorliit ilinniakkanut peqataannginnertut isigineqassanersut malittarisassiorfigissallugit pisariaqarunnaartoq.

§ 2-mut

Inatsisartut Inatsisaat ulloq 1. juli 2022 aallarnerfigalugu atuutilissasoq siunnersuutigineqarpoq. Tassani allannguinerit akuersissuteqarnerup kingornagut piaernerpaamik atuutilersinnaanerisa kissaataanera tunngavilersuutaavoq.

Ilanngussaq 1

Siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
Oqaasertaliussat atuuttut	Siunnersuut
	§ 1
§ 4, imm. 1, nr. 3: "(3) ilinniartitaanermi tapiiffigineqarsinnaasumi imaluunniit ilinniartitaanermi Naalakkersuisut ilinniagaqarnersiuteqarfiusussat allatigut aalajangersimasaani aallartissimappat ilinniarnermillu ingerlatsippat, takuuk ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut inatsisaat, aamma"	1. § 4, imm. 1, nr. 3 imaattunik oqaasertalerneqassaaq: 3) "Ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut Inatsisaat naapertorlugu ilinniartitaanermi tapiiffigineqarsinnaasumi imaluunniit ilinniartitaanermi Naalakkersuisut ilinniagaqarnersiuteqarfiusussat allatigut aalajangersimasaani aallartissimappat ilinniarnermillu ingerlatsippat, taamaattoq takuuk imm. 5, aamma"
§ 4, imm. 5: "Imm. 5. Ilinniartut ineqarfiini najugaqartup tamanna pillugu malittarisassat atuuttut naapertorlugit ilinniarnermik ingerlataqarnissamik piumasaqaat naammassinngippagu pissutsit immikkorluinnaq ittut pissutissaqartitsippata qaammatit sisamat tikillugit piffissami utaqqiisaasumi ilinniartut ineqarfiini najugaqartup ilinniartut ineqarfiini inini tigummiinnarsinnaagaa Naalakkersuisut aalajangiisinnaapput, tassunga ilanngullugu ilinniartut ineqarfiini najugaqartoq tamanna pillugu malittarisassanik atuuttunik naammassinngikkaluartoq ilinniarnermik ingerlatsisuuusoq ilinniarfeqarfiup uppernarsarpagu."	2. § 4-mi imm. 4-p kingornanut immikkoortutut nutaatut ikkunneqassaaq: "Imm. 5. Imm. 1, nr. 3 naapertorlugu ilinniakkamik ingerlataqarnissaq pillugu piumasaqaat ilinniartoq naartunermut, erninermut meeravissiartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqarsimappat, taamaattoq sivisunerpaamik qaammatini 12-ini, atuutissanngilaq. <i>Imm. 5 tamatuma kingorna imm. 6-inngussaaq.</i>
§ 38, imm. 1: " § 38. Naalakkersuisut attartornermut isumaqtigiissut ilinniartut ineqarfiini najugaqartumut atorunnaarsittassavaat ilinniagaq imaluunniit ilinniarfimiinneq naammassipat imaluunniit unitsinneqarpat, imaluunniit ilinniartut ineqarfiini najugaqartup ilinniartut ineqarfiini najugaqarnissamut piumasaqaatit naammassiunnaarpagit, taamaattoq takuuk imm. 3 aamma § 49, imm. 2. Ilinniakkamik ingerlatsinnginnej tamatumani ilinniakkamik taamaatitsinertut isigineqassaaq, soorluttaaq sulinngiffeqarluni taamaatitsigallarneq taamaattoq, tamatumani	3. § 38, imm. 1 ima oqaasertalerneqassaaq: "Naalakkersuisut ilinniarneq atuarfimmiinnerluunniit naammassineqarpat unitsinneqarpalluunniit imaluunniit ilinniartut ineqarfianni najugalik ilinniartut ineqarfiini najukkami najugaqarnissamut piumasaqaatinik naammassinnikkunnaarsimappat ilinniartut ineqarfianni najugalimmuit attartornermut isumaqtigiissut atorunnaarsissinnaavaat, taamaattoq takuuk imm. 3 aamma § 49, imm. 2."

aamma naartunermut meerartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqarneq ilinniakkamik taamaatitsinertut isigineqassasut, taamalu ilinniartut ineqarfiini najugaqarsinnaajunnaarnertut, takuuk imm. 2."	
	<p style="text-align: right;">§ 2</p> <p>Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. juli 2022 atuutilissaaq.</p>

Tusarniaanermut allakkiaq

Siunnersuutip tusarniaanermut nittartakkami nassaarineqarsinnaanerata saniatigut tusarniaanermut peqataasunut makkununnga tusarniutigineqarsimavoq.

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia

Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfik

Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik

Ineqarnermut, Attaveqatigiinnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik

Aatsitassanut Inatsisinillu atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Nunalerinermut, Imminut Pilorsornermut, Nukissiuuteqarnermut Avatangiisinullu

Naalakkersuisoqarfik

Inuussutissarsiornermut, Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik

Meeqyanut, Inuuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfik

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik

Isumaginninnermut Sulisoqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Avalak

Pitaq

KIK (Kalaallit Ilanniagaqartut Kattuffiat)

SIK

Sulisitsisut Grønlands Erhverv.

GU-Aasiaat

HTX-Sisimiut

GU-Nuuk

GU-Qaqortoq

HHX-Qaqortoq

NUSUKA

IMAK

Saviminilerinermik Ilinniarfik

Sanaartornermik Ilinniarfik

INUILI

Imarsiornermik ilinniarfik

NI-Nuuk

NI-Qaqortoq

Peqqissaanermik Ilinniarfik

Savaatilinngorniat Ilinniarfiat

Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit, KNII

ASG (Akademikernes Sammenslutning i Grønland/ Ilinniagartuut Kattuffiat)

Ilisimatusarfik

Perorsaanermik Ilinniarfik
Eqqumiitsuliornermik Ilinniarfik
Isiginnaartitsisunngorniarfik

Tusarniaanerup naammassereernerani tusarniaavagineqartunit ukuninnga akissutit tiguneqarput:

Meeqjanut, Inuuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik (maannakkut Aningaasaqarnermut, Aatsitassanut, Inatsisinik Atuutsitsinermut Naligiissaanermullu Naalakkersuisoqarfik), Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik, Ilisimatusarfik, Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiiit – KNII, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat aamma SIK.

Tassunga atatillugu siunnersuummut nalinginnaasumik naammagisimaarinninneq tapersersuinerlu paasineqarsinnaavoq. Taamaattorli Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfimmi aamma Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiiit – KNII siunnersuutip kingunerisassai ernumassutigineqartut oqaatigineqarpoq.

Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfiiup nalinginnaasumik ernumassutigivaa ilinniartut ineqarfii maannamut tatisimaneqareeqisut suli annermik tatisimaneqalernissaat, tassani ilinniartut naartunermut, erninermut meeravissiartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqartut siusinnerusukkut ilinniartut ineqarfiini inigisap annaannginnissaa pissutigalugu sulinngiffeqarnissamik piumasaqartarsimangikkaluartut sulinngiffeqartalerpata. Taamaattumik Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq ilinniartut ineqarfii ilinniartunut ilinniakkamik ingerlatsisunut atugassiissutigineqartariaqartut. Naalakkersuisoqarfiiup ermumanini tunngavilerpaa ilinniartut ineqarfiini najugaqarneq ikorsiissutinik tapiissutinik annertuumik peqarmat, taamaalillunilu ilinniartumut akikinnerpaassalluni sivilsunerpaamik ilinniartut ineqarfiini najugaqaannarnissaq allamut nuunnerminngaanniit. Tassungalu ilanngullugu naalakkersuisoqarfiiup siunnersuutigivaa ilinniartut ineqarfiinut akiliutigineqartartut pillugit suliamik aallartitsisoqarnissaa.

Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfimmit tusarniaanermut akissutaanut tunngatillugu oqaatigineqassaaq ilinniartut ineqarfii ilinniartunut atugassiissutaammata. Maannamut taamaallaat ilinniartunut ilinniakkamik ingerlatsisunut ilinniartut ineqarfiini najugaqarsinnaatitaapput, tamannali allanngortinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq ilinniartunut annerpaamik qaamatini 12-ni sulinngiffeqartunut aamma atuutsilersillugu. Tamatumani pingaartinneqarpoq maannamut ilinniartumut annikinngitsumik aningaaliissuteqartoqareernera, tamatumani aningaasat ikorsiissutit, ilinniarnermut ingerlatsinermut, angalanermut il.il. Taamaattumik inuiqaqatigiinni aningaasiissutit pillugit imminut akilersinnaanerussaaq ilinniartunut maanna ingerlatseersunut ilinniartut ineqarfiini najugaqaannarnissaannut periarfissiinissaq, taamaalilluni ilinniakkap naammassinissaanut periarfissaqassammata. Ilinniartut ilinniarnerup aallartinnerani ilinniartut ineqarfiini

atugassinneqarsinnaanngitsut ilinniartut ineqarfíni atugassiissuteqarsinnaalernerani tunineqarnissamut neqeroorfigineqarumaarput.

Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit – KNII nalinginnaasumik ernumassutigivaat allannguutissatut siunnersuutip ilinniartut ineqarfíni tatisimannineqareersimaqisuni suli annermik tatisimannilernissaq, tamatumalu kingunerisaanik suli amerlanerit ilinniartut ineqarfíni najugaqarnissamut itigartinneqartarnissaat. KNII-p siunnersuutigivaa ilinniartut avataaneersut illoqarfimmi ilinniarfissaminni ilinniartut ineqarfíni najugaqarsinnaatitaanissaat, taamaalilluni ilinniartunut taakkununnga atugassarititaasut pitsanngortinneqassammata. Soorlu aamma inuussutissarsiummik ilinniagaqartumut sivikitsumik atuagarsoriarnermi meeqqat ilagisinnaanissaat periarfissaasariaqartoq, taamaalilluni ilinniakkamik naammassisartut amerlassusaannut pitsaasumik kinguneqassammat. KNII-p siunnersuutigivaa ilinniartut ineqarfíni najugaqaannarsinnaaneq atorunnaassasoq, ilinniartoq nunami aggerfimmini inissaqareersimappat. Soorlu aamma ilinniartut ineqarfíni najugaqaannarnissamut periarfissaq ilinniartut ineqarfínik neqeroortoqarsinnaanera piumasaqaataassasoq.

Soorlu KNII-mit tikkuarneqartoq, politikkikkut kissaatigineqarpoq ilinniartunut amerlanernut ilinniakkap aallartinneqartup naammassineqarnissaanut periarfissiinissaq. Nunatsinni ilinniartut ineqarfísa amerlassusaat taamatut killeqartillugit, ajoraluartumik ilinniartut ilaat ilinniakkaminnik aallartitsinerminni ilinniartut ineqarfíni najugaqarsinnaanermut neqeroorfigineqarsinnaassangillat. Tassungalu pingaarnertut isigineqarpoq, ilinniartumut maanna ilinniakkamik ingerlatsisumut annikigisassaanngitsumik aningaasaliissuteqartoqareernera, tassani ikorsiissutinik tapiissutinik, ilinniarnerup ingerlanneqarneranut, angalanernut il.il. Taamaattumik inuiaqatigiinni aningaasaliissutit pillugit imminut akilersinnaanerussaaq ilinniartunut maanna ingerlatseereersunut ilinniartut ineqarfíni najugaqaannarnissaannut periarfissiinissaq, taamaalilluni ilinniakkap naammassinissaanut periarfissaqassammata.

Tamatuma saniatigut uani ataaniittumi tusarniaanermut atatillugu skemaliami nalunaarsuutit innersunneqarput, tusarniaanermiit akissutaasut tamarmik sammineqarfigisaat aammalu oqaaseqarfigineqarneri. Tusarniaanermut akissutit siunnersummut tunngassuteqanngitsut oqaaseqarfigineqanngillat.

	Tusarniaavagineqartoq	Oqaaseqaatit	Oqaaseqaatigineqartumut oqaaseqaatit
1. 1	Meeqbanut, Inuuasuttunut Ilaqtariinnullu Naalakkersuisoqarfik	Ilinniartutut erninermi sulinngiffeqarneq naapertorlugu ilinniarfimmiinngikkaanni ilinniartoq qanoq illersorneqassanersoq inatsisisatut siunnersummi allassimanngilaq, assersuutigalugu napparsimasutut nalunaarsimagaanni.	Siunnersuummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq. § 38, imm. 1, naggatip aappaa peerneqassasut siunnersuutigineqarpoq, tassanimi ilinniarfimmiinnginnerit

			<p>ilinniakkamik unitsitsinertut nassuiarneqarmat, soorluttaaq sulinngiffeqarneq pissutigalugu unitsitsigallarneq, tassunga ilanngullugu erninermi sulinngiffeqarneq ilinniakkamik unitsitsinertut isigineqarpoq. Inatsimmi naartunermi, napparsimanermi allatulluunniit innermi sulinngiffeqarneq pineqarnersoq immikkoortinneqanngilaq.</p> <p>Aamma immikkoortumut 2-mut innersuussisoqarpoq <i>Siunnersuummi pingaarcerit</i>, tamakkunani sammisaq sukumiinerusumik allaaserineqarpoq.</p>
2. 1	Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik	<p>Ilinniartut siunissami erninermi il.il. sulinngiffeqarnermi ilinniartut inaanni inissiaminnik tigumminniinnartarnissaat pitsasutut isigaa, tassami patajaatsumik ineqarneq ilaqtariinngoqqammisunut pingaarutilittut nalilerneqarmat.</p>	<p>Siunnersuummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq.</p>
3. 1	Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik	<p>Tusarniaassummut akissuteqaat illup iluani tusarniaanermi akissutigineqartoq innersunneqarpoq. Tamakku matuma ataani naalisagaapput.</p> <p>Nassuaatini § 4, imm. 5-imi killilersuineq erseqqissarneqassasoq siunnersuutigaa "sivisunerpaamik qaammatini 12-ini" allaasimaneratut paasineqassasoq tassalu "ataasiinnaq aamma piffissap ilaannaani". Aalajangersagaq meeqqamut tullermut immaqalu kingusinnerusukkut arlaqarnerusunut atuunnersoq aamma nalornissutigineqarsinnaavoq.</p>	<p>Siunnersuummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq.</p> <p>§ 4, imm. 5 naartunermi, erninermi meeravissiartaarnermilu atuuppoq. Ilinniartoq sulinngiffeqarnissaminut kingusinnerusukkut akuerineqassappat pissutsit nutaat pineqalissapput, taakkulu ilinniartup ilinniartut ineqarfiini inissiaminik tigumminniinnartussaatippaat.</p>
3.	Aningaasaqarnermut	Ilinniartut ineqarfiini inissiaq	Siunnersuummi

2	Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik	<p>ilaqtariinnut inissiaareersimanngippat taassuma ilaqtariinnit meeratalinnit najugaqarfigineqarnissaata akuerineqarnissaa naleqquttuussanngilaq. Taamaattumik Ilinniartut ineqarfiinik aqutsisoqarfimmi pisumi aalajangersimasumi ilinniartut ineqarfiini inissiaq pineqartoq ilaqtariinnit meeratalinnit najugaqarfigineqarnissaa akuerineqassanersoq nalilersorneqartariaqassaaq.</p>	<p>allanguinissamut tunngavissiinngilaq.</p>
			<p>Siunnersuummi § 17, imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq ilinniartut ineqarfiini inissiamik initaartitsinermi ilinniartut ineqarfiini najugaqartumut peqataasut inoqutigiit amerlassusaat sillimaffigineqassasut, ilinniartup meerai 18-it inorlugit ukiullit, aappaa inooqataaluunniit ilinniagaqarnersiutini tamanna pillugu malittarisassat naapertorlugit akiliunneqarlutik angalasinnaatitaappata. § 17, imm. 2 naapertorlugu ilinniartoq inissiamik aalajangersimasumik angissusilimmik qanorlu pitsaatiginissaanik piumasaqarsinnaanngilaq.</p>
			<p>Taamaattumik ilinniartut ineqarfiinik aqutsisoqarfimmi ilinniartumut ilinniartut ineqarfiini inissiamik anginerusumik tunniussinissaq qulakkeerneqarsinnaassanngilaq, tassami nunatsinni tamarmi ilinniartut ineqarfii killeqareermata.</p>
			<p>Ilinniartoq ilaqtannilu ilinniartut ineqarfiini najugaqarunik ilinniartut ineqarfiini inissiami ilaqtariinnut naleqquttumik najugaqarfeqariissaq. Pisuni ilinniartup ilinniartut ineqarfiini mikinerusumik ineqarfigisaani ilinniartoq ilinniartut ineqarfiini inissiamik allamik tunineqarnissaminut periarfissaqarpoq, ilinniartut ineqarfiinik aqutsisoqarfimmi ilinniartunut inissiamik allamik inoqanngitsumik</p>

			tunniussassaqarpat.
3. 3	Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik	Aningaasatigut toqqaannanngikkaluamik Nunatta Karsianut kingunissat nassuaatini nalinginnaasuni eqqartorneqarput, tamakkuli amerlassusilerneqanngillat. Tamanna piorsarneqartariaqarpoq.	Illup iluani tusarniaaneq tunngavigalugu siunnersuutip anngaasatigut sunniutissai erseqqissarneqarput, pisariaqartinneqarnerat naapertorlugit. Tamanna ilinniartut naartunermanni, erninermanni meeravissiartaarnerminnilu sulinngiffeqarnernik atorluasut qassiunerat paassisutissaatigineqannginneran nik pissuteqarpoq, tassami aaqqissuussaanermi sulinngiffeqarnerit suugaluartulluunniit sulinngiffeqarnertut nalunaarsorneqartarmata.
3. 4	Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik	Siunnersummut nassuaatit tunngavigalugit Naalakkersuisoqarfimmi <i>Ilinniartut ineqarfii pillugit immikkoortumut pilersaarut 2019-imi</i> siniffisanut anngaasartuutit ukiumut 36.500 kr.-nut naatsorsorneqarsimapput, tamatumani ilinniartoq ukiumut 10.500 kr.-nik akiliisarpoq. Ilinniartut ineqarfii inissiaq ilinniartunit atorneqanngippat taava tamanna inuiaqtigiinnut 26.000 kr.-t missaannik annaasaqaataassapput. (36.500- 10.500).	Siunnersummi allanganngiissamut tunngavissiinngilaq. Ilinniartut ineqarfii ilinniartunit piffissaq eqqorlugu ilinniakkaminnik naammassisunit atorneqaraluarpatluunniit imaluunniit sulinngiffeqaraluarpata, tassunga ilanngullugu naartunermi, erninermi meeravissiartaarnermilu sulinngiffeqarnerit, ilinniartut ineqarfiiinik ingerlatsinermut anngaasartuutit taakkuujuuaannassapput.
3. 5	Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik	Naalakkersuisoqarfimmi 2018- imit kisitsisit tunngavigalugit meeqyanut nunatsinni inunngortunut anaanaasut ataataasullu 12 %-ii ilinniartuusut naatsorsorneqarsimapput, tassa imaappoq inunngortut 100-t, tamannalu tunngavigalugu ilinniartut ineqarfiiinik ilinniartut atuisut erninerminnilu sulinngiffeqartut malitsigisaannik	Illup iluani tusarniaanerit tunngavigalugit siunnersuutip anngaasaatigut kingunerisinnaasaannik erseqqissaasoqarpoq. Ilinniartunik ilinniartut ineqarfii inissiamik neqeroorfigineqanngitsut taamaalillutillu ilinniakkaminnik ingerlaannaq

		inuiaqatigiinni aningaasartuutit piviusut ukiumut 2,6 mio. kr.- unatik 260.000 kr.-nut qaninnerusut missingersimavaat, immaqa ukiumut 1 mio. kr.-nik amerlisarlutik.	aallartitsisinhaanngitsut ilinniartitaanertullu, angalanertut, ilinniagaqarnersiutitut (stipendium) il.il. ittunik atingaasaliissutit inuiaqatigiit ilinniartunut sulinngiffeqarumasunut atoriigaannut oqimaaqatigiissinneqartut erseqqissaasoqarpoq. Ilinniartut ilinniakkaminnik unitsitsiinnaratik ilinniakkaminnik naammassinninnissaannut periarfissikkaanni iluaquataanerussaaq.
3. 6	Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik	<p>Naalakkersuisoqarfimmit nalinginnaasumik oqaaseqaataani immikkoortunut pingasuusunut innersuussisoqarpoq, tassani ullumikkut ilinniartut ineqarfiiinut qinnuteqaatit 90-120-t itigartinneqartartut allassimavoq. Inatsisisatut siunnersuut akuerineqassappat suli amerlanerit itigartinneqartariaqassapput, taamaallutik inuusuttut amerlanerit ilinniaqqinngitsoorlutik, naak tamanna pingaarnersaatinneqartariaqaralu rtoq.</p> <p>Ilinniartut ineqarfiiinik amigaateqarnerup malitsigisaanik ilinniartut ineqarfiiisa amerlineqarnissaata tungaanut siunnersuut kinguartinneqartariaqartoq Naalakkersuisoqarfimmi isumaqarput.</p>	<p>Siunnersuummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq.</p> <p>Ilinniartut ineqarfii amigartut aamma sumi tamakkulioraqarnersoq qitiutinneqarput, una takuuk <i>Ilinniartut ineqarfiiinut immikkoortumut pilersaarut 2019.</i> Kisianni ilinniartut naartunerminni, erninerminni meeravissiartaarnerminnilu sulinngiffeqartut ilinniartut ineqarfiiinik nutaanik sanaartortoqarnissaanut utaqqisariaqanngitsut nalilerneqarpoq. Tusarniaanermi akissut 3.5-imi oqaaseqarnermut innersuussisoqarpoq</p>
3. 7	Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik	<p>Ilinniartut ineqarfiiinik amigaateqarneq ilinniartunut ilinniakkaminnik aallartitsisunut kinguarsaataasorujussuuvoq. Ilinniartut ineqarfii</p>	<p>Siunnersuummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq.</p> <p>Ilinniartut ineqarfiiini</p>

		tapiiffigineqartartorujussuupput taamaattumillu tamakku piumaneqariartorlutik. Ajornartorsiutip tamatuma piaarnerpaamik iluarsineqarnissaa Naalakkersuisoqarfimmit kaammattuutigineqarpoq.	ineqarnermut akiliutit Aningaasanut inatsimmi ilinniartut ineqarfii pillugit inatsimmi § 15 naapertorlugu aalajangersarneqartarpuit. Siunnersuut aamma ineqarnermut akiliutit amerlassusianut tunnganngilaq.
4. 1	Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnerm ullu Naalakkersuisoqarfik	Aningaasatigut kingunerisassat pillugit nassuiaatini isummersuutit immikkoortiterpai, tassanilu inatsisisstatut siunnersuut illoqarfinni ilinniarfiusuni anginerusuni ilinniartut ineqarfiiinut utaqqisunut allattorsimaffimmut tamanna ilorraap tungaanuunngitsoq sunniuteqarsinnaasoq allassimavoq, tassami siornatigulli ilinniartut ineqarfii amerlassusiat killeqareermata. Taamaattorli inatsisisstatut siunnersuutikkut siunertarineqartut; angajoqqaat ernillutik sulinngiffeqarnerminni ilinniartut ineqarfii inissiatik tigummiinnarsinnaatitaagaat, sallutinneqartut, tassami siunnersuut ilinniakkanik amerlanerusunik naammassinnittoqartarnissaanik anguniakkamut ilorraap tungaanut iluaqutaassamat.	Siunnersuummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq.
4. 2	Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnerm ullu Naalakkersuisoqarfik	Ilinniartut ineqarfii naammassisaaqarsinnaanermut immikkoortumut pilersarusiorneq aamma illoqarfinni ilinniartoqarfiusuni ilinniartut ineqarfii nalinginnaasunik sanaartornerit siunissami ilinniartut ineqarfiiinut utaqqisutut allattorsimaffiit ikilisinneqarnissaannut iluaqutaassapput. Ilinniartut ineqarfii tatineqarneq ilinniartut ineqarfii nalinginnaasut	Siunnersuummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq. Ilinniartut ineqarfii pillugit immikkoortumut pilersaarut malillugu illoqarfinni ilinniartoqarfiusuni ilinniartut ineqarfii pisariaqartitsinerit pillugit ineriartornerit qanumut malinnaaffigineqassapput. Ilinniartut ineqarfii nalinginnaasut nutaallu atorneqalerpata tamakku

		sanaartorneqalerpata nalinmassarneqarumaartoq Naalakkersuisoqarfimmi naatsorsuutigineqarpoq.	ilinniartut ineqarfiinik pisariaqartitsinerit ilorraap tungaanut kulakkeerinneqataassapput.
5. 1	Ilisimatusarfik	Inatsisisatut siunnersuut taperserneqarpoq aamma allannguineq ilinniartut ilinniakkaminnik naammassinninnissaannut ilorraap tungaanut iluaqutaassasut isumaqarput.	Siunnersummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq.
6. 1	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfii, KNII	KNII-mi ilinniartut pisariaqartitsisut erninerminni sulinngiffeqarnerminni ilinniartut ineqarfianniiginnarnissaannut periarfissaq tunngaviusumik taperserneqarpoq. Taamaattorli inatsisisatut siunnersuutikkut tassuuna suliassaqarfimmi politikikkut akisussaasunit ilinniartut ineqarfiini qangali tatineqarujussuareersut suli ilaqqillugit tatineqaqqinnisaat KNII-mi eqqumiigineqarpoq, tassami ilinniartut ineqarfiinut ullumikkut itigartitaasartut suli amerlanerulerernerannik kinguneqartussaammat.	Siunnersummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq. Tamatumani iluaqtissat ajoqtissallu oqimaaqatigiissinneqarnerat pineqarpoq. Innersunneqassaaq tusarniaanermi akissutaasumut 3.5-imut akissut.
6. 2	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfii, KNII	Ilinniartitaanermi pissutsit atuarlugit alianartuuusoq KNII-imit oqaatigineqarpoq, tassami nassuaatini imatut allassimasoqarmat, "Tassunga tunngatillugu ukiut tamaasa ilinniartut 90-120-t ilinniartut ineqarfiini inissiat killilimmik amerlassuseqarnerat pissutigalugit ilinniartut ineqarfiinut qinnuteqarsimasut itigartinneqartariaqartarput." Tamanna ilutigalugu Naalakkersuisut periarfissani tamani nunatsinni imminut pilersornerunissamut ilinniartitaanerit qaffassarneqarnissaanik	Siunnersummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq. Ilinniartut ineqarfii pillugit immikkoortumut pilersaarummi illoqarfinni ilinniartoqarfiusuni ataasiakkaani ilinniartut ineqarfiinik pisariaqartinneqartut qulaajärneqarput. Taamaattorli ilinniartut ineqarfiinut immikkoortumut pilersaarut allakkiaavoq savitoq, tassami ilinniartut ineqarfiinik amigaateqarnerit ukiut tamaasa allangortarpoq, ilinniartut ataasiakkaat ilinniakkaminnik toqqaasarnerat, illoqarfinni

		<p>pisariaqartitsinerit erseqqissaatigisarpaat, pissutsit Aningaasaqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ukiumoortumik nalunaarusiaannut amma EU-mik suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummi ingerlaavartumik pingaaruteqarnerat erseqqissarneqartarput. Ilanniartut ineqarfiiinik sanaartugassatut pilersaarutigineqartut siunissami pisariaqartitanik matussusiisinnaanersut Naalakkersuisut naatsorsorsimanerlugit?</p>	<p>ataasiakkaani ilinniarfinnik nutaanik pilersitsinerit il.il. apeqqutaatillugit.</p> <p>Tusarniaanermi akissut 3.5-im oqaaseqarnermut innersuussisoqarpoq</p>
6. 3	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit, KNII	<p>Qitiusumik Ilinniarfinni ukiuni makkunani ilinniartut ilinniakkaminnik ingerlatsisut suliffimmilu sungiusareerlutik atuagarsoriartorniartut ilinniartut ineqarfii tamarmik atorneqarmata ilinniartut inissaannik tunineqarneq ajortut akuttunngitsumik naammattoorneqartarput, tassa imaappoq ilinniartut tamakku ilinniakkaminni ingerlalluarutterlutik ilinniakkatik taamaatiinnartariaqartarpaat.</p> <p>KNII-mi isumaa malillugu ilinniartut avataaneersut ilinniarfinnit tiguneqaraangamik ilinniartut ineqarfini inissiamik tunineqarsinnaasariaqarput aammalu taamatut ittumik tunineqassagunik inatsisini piumasagaatit aalajangersakkat naammassisimasariaqarpaat. Ilinniartut avataaneersut ilinniartunit illoqarfigisaminni ilinniakkamik neqeroorfiusumi najugaqartunit inisisimanerlunnerusarput.</p> <p>Innersuussinissamut</p>	<p>Siunnersummi allanganngiunissamut tunngavissiinngilaq.</p> <p>Nassuaatit siunnersummut toqqaannartumik attuumassuteqanngillat ajornartorsiummulli allamut tunngallutik.</p> <p>Naalakkersuisut piaernerpaamik innersuussisarnermut pingaarnersiuinermullu piumasagaatit pillugit nalunaarusiorniarput, tassani ajornartorsiutit suussuserneqarumaarput.</p> <p>Ilinniartut illoqarfimmi ilinniarfigisaminni ilinniartut ineqarfini najugaqarnissamut tunineqarsimasut illoqarfimmi allami suliffimmik sungiusareerlutik uterunik ilinniartut inaannik peqassapput, tak. § 2, tassani ilinniartut ineqarfini ini ilinniarnerup tamaat tunniunneqartarmat. Ilinniartoq illoqarfimmi ilinniarfigisami avataani suliffimmik sungiusarniarpat</p>

		tulleriaarinissamullu piumasaqaatinik aalajangersaaffiusinnaasumik § 7-im i pisinnaatitaanerit pillugit aalajangersakkanik atuisoqarneq ajormat nalaatsornerinnakkut kikkut ilinniartut ineqarf i ni inissamik tunineqassanersut kikkullu itigartinneqassanersut akuttunngitsumik pisartoq KNII-mit uparuarneqarpoq.	ilinniartut ineqarf i ni atunngitsoqarnera illoqarfimmi tassani apeqquaassaaq.
6. 4	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit, KNII	KNII-p inuussutissarsiutinut ilinniakkanut tunngatillugu ajornartorsiutaasoq tikkuarpa, tassalu ilinniartut sivikitsumik atuagarsoriassatillutik meeqqamik nassarsinnaasannginnerat. Tamanna eqaannerusumik iluarsiivigneqartuuppat pitsasumik ilinniarfimmit naammassinnittarnernut kinguneqassagaluarpoq.	Siunnersummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq. Ajornartorsiut siunnersummut toqqaannartumik tunngassuteqanngitsoq ilinniagaqarnersiuteqarnermut inatsisiniittooq pineqarpoq. Naalakkersuisut oqaaseqaataasoq ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarutip suliarineqarnissaani isumaliutissiissutiminni ilanngutissavaat.
6. 5	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit, KNII	Nangaassuteqarnermik ilanngussisoqarnissaa siunnersuutigivaa, taamaalilluni ilinniartut ineqarf i ni najugaqaannarsinnaaneq atorunnaarsillugu ilinniartoq illoqarfisamini namminerisamik najugaqarpat. Tamatumunnga ilanngullugu oqaatigineqarpoq attartortitseqqiinermi ilanngunneqarsinnaassasoq attartugaq assersuutigalugu naartusoqartillugu qaammatini arfinilinni siumoortumik atorunnaarsinnejqarsinnaasunngorl ugu, taamaalilluni ilinniartoq sulinngiffesarallarnerani atugassiissutigis innaanngorlugu.	Siunnersummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq. Piumasaqaatitut siunnersuutigineqartoq ilinniartumut siunertarineqanngitsumik kinguneqartitsis innaavoq, taamaalilluni ernereernerup kingorna sulinngiffesarneq pinngitsaaliissutit illoqarfisami pisussangussammat illoqarfimmi ilinniariarfimmi unngitsoq.

6.	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit, KNII	<p>Pisortanit ikorsiissutinut tunngatillugu ajornartorsiuteqartoqarsinnaasoq eqqumaffigeqquneqarpoq, tassami ilinniartut ilinniarfigisaminnit akissarsiaqartut erninermanni sulinngiffeqarnerminni sulisitsisuminnit akissarsiaqartinneqarneq ajormata.</p> <p>Tassunga ilassutitut ilinniartut ineqarfíini najugarisamik tigumminniinnarneq, taannami ilinniagaqarnersiuteqarnerup ilagimmagu, ilinniartup kommunimit allatut tapersorsorneqarsinnaannginneran ik kinguneqassanersoq apeqqutigineqarpoq, tassami pineqartoq ilinniagaqarnersiuteqareermat.</p>	<p>Siunnersuummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq.</p> <p>Ajornartorsiut siunnersuummut toqqaannartumik tunngassuteqanngitsoq pineqarpoq.</p> <p>Ilinniartut ineqarfíanni inigisaq ilinniagaqarnersiuteqarnermut ilaasoq eqqortuunngitsoq eqqumaffigeqquneqarpoq.</p> <p>Ilinniartut ineqarfíini ineqarnissaq aamma ilinniagaqarnersiuteqarsinnaatita aneq inatsisinit assigiinngitsunit marluinni aalajangersarneqarput.</p>
6. 7	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit, KNII	<p>Ilinniartut ineqarfíini inissianik inoqanngitsoqarpat ilinniartullu inissaqanngitsut ilinniakkaminnik ingerlassigaangata erninermi sulinngiffeqarnermi ilinniartut ineqarfíanni ineqarsinnaatitaaneq periarfissatut allanneqassasoq siunnersutigineqarpoq.</p> <p>Taamatuttaaq ilinniartut napparsimallutik sulinngiffeqarneranni periarfissaasariaqariarpoq (nakorsap naliliinera malillugu).</p> <p>Nassuaateqarnikkut inuuusuttut ilinniarnissamut pitsaanerusunik assigiinnerusunillu periarfissaqalernissaat KNII-mi neriuutigineqarpoq.</p>	<p>Siunnersuummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq.</p> <p>Siunnersuut inatsisissatut siunnersuummi siunertanut naapertuutinngitsoq Naalakkersuisut naliliippu, tassami taamaattoqassappat erninermi sulinngiffeqarnermi ilinniartut ineqarfíini inissiap tigummiinnarneqarnissaa qulakkeerneqarsinnaanngilaq taamaallunilu kikkut taamatut periarfissaqassanersut nalaatsornerinnakkut takuneqarsinnaassammatt.</p> <p>Ilinniartunut napparsimanertik pissutigalugu ilinniagaqanngikkallartunut tunngatillugu ilinniartut ineqarfíi pillugit inatsimmi § 4, imm. 5- imi pissutsit immikkut ittut ajornartitsinngippata ilinniartup ilinniartut ineqarfíini qaammatit sisamat angullugit</p>

			sivisutigisumik ineqaannarsinnaanera periarfissaareerpoq, aamma napparsimalluni sulinngiffeqarnerup nalaani.
7. 1	Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GE)	Allannguutissatut siunnersuummut oqaaseqaatissaqanngillat.	Siunnersuummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq.
8. 1	SIK	Inatsisisatut siunnersuut taperserpaat, tassami siunnersuut ilinniartut naartunerminni, erninermanni meeravissiartaarnerminniluunniit atugaannut silatusaartumik naammaginartumillu pitsannguallaataassammata.	Siunnersuummi allannguinissamut tunngavissiinngilaq.